

imeni K. D. Ushynskoho. 3 (128). URL : <https://doi.org/10.24195/2617-6688-2019-3-21>

O. PYLYP. Content-structural characteristics of instrumental training of violin bachelors in higher educational institutions.

The article examines the problem of rethinking in theoretical and practical dimensions the content and structure of instrumental training of violin bachelors, summarizes methodical approaches to determining the components of the studied phenomenon, which makes it possible to ensure an increase in the professional level of instrumental training of students in accordance with modern requirements. The publication presents the author's position regarding the theoretical foundations of the instrumental training of bachelor violinists and the practical determinism of its content in view of the peculiarities of the professional training of a future musician-pedagogue.

The scientific views of domestic and foreign scientists on the peculiarities of instrumental training of future violinists in higher educational institutions are analyzed. Based on the analysis of scientific works on the researched problem, it is proven that the instrumental training of a musician consists of such structural components as: motivational and volitional; information technology; communicative and regulatory; creative and implementing.

A scientific interpretation of the concept of "motivation" is presented, which is defined as an urge that causes the activity of the organism and determines its orientation. The motivation of instrumental performance includes many components (emotions, needs, incentives, motives, interests, values, social ideals, artistic tastes, mastery of musical instruments), which tend to change often and enter into new interactions with each other.

It is indicated that the instrumental training of modern bachelors of musical art is the process and result of mastering the system of musical-theoretical knowledge, practical-performing skills, which is expressed in the ability to artistically-grounded interpretation of the content of a musical work and enables the specialist's personal and professional growth.

Keywords: professional musical education, violin bachelors, instrumental training, structural com.

DOI: <https://doi.org/10.31392/NZ-udu-156.2023.12>

УДК 37.091.12-051:005.336.2-028.63

Слабко В. М., Шпильовий Ю. В.

**ЦИФРОВА КОМПЕТЕНТНІСТЬ ПЕДАГОГІЧНИХ ПРАЦІВНИКІВ
ЯК ТРЕНД СУЧАСНОЇ СИСТЕМИ ОСВІТИ**

У статті вказано, що сучасний світ висуває нові вимоги до педагогічних працівників, оскільки щоденно збільшується кількість інформації, спостерігається стрімкий розвиток інноваційних технологій, виникають нові освітні напрямки тощо. В таких умовах необхідно готувати фахівців, які зможуть швидко адаптуватися до умов праці, ухвалювати рішення, брати на себе відповідальність, налагоджувати комунікацію з учасниками освітнього процесу та вчитися впродовж усього життя.

Зазначено, що саме цифрова компетентність відіграє важливу роль у формуванні професійної компетентності педагогічних працівників, адже це дає можливість викладачам осучаснювати освітній процес, зацікавлювати здобувачів освіти, давати їм можливість саморозвиватися тощо.

Проведено аналіз наукових поглядів вітчизняних і зарубіжних учених на формування цифрової компетентності педагогів, яка на сьогодні вважається одним із найважливіших

кроків на шляху до реформування освіти в Україні. Враховуючи динамічний розвиток цифрових технологій, українські та зарубіжні науковці активно досліджують методику формування професійної та цифрової компетентностей педагогічних працівників. Їхніми дослідженнями також охоплено питання ефективного впровадження інформаційних технологій у процес навчання та підготовки педагогів до роботи в цифровому середовищі.

Розглянуто опис цифрової компетентності педагогічного працівника, який розроблено відповідно до Концепції розвитку педагогічної освіти і Європейських рамкових документів про цифрову компетентність.

Доведено, що у світі, де цифрові технології дотичні до всіх сфер життя, педагогічні працівники мають володіти не лише глибокими знаннями з предметів, які вони викладають, але й певною сукупністю цифрових компетентностей, які нададуть їм змогу ефективно використовувати цифрові інструменти в освітньому процесі та готувати здобувачів освіти до життя в цифровому суспільстві.

Ключові слова: цифрова компетентність, педагог, здобувач освіти, цифровізація, освітній процес.

Одним із ключових напрямів реформування освіти в Україні є розвиток цифрової компетентності педагогів. Це не просто вміння використовувати комп'ютер та Інтернет, а й глибоке розуміння того, як цифрові технології можуть допомогти в освітньому процесі, зробити його більш ефективним та цікавим.

Для того, щоб оновити систему освіти необхідно змінити підходи до навчання, а саме педагоги повинні не просто давати знання, а й навчати здобувачів освіти самостійно шукати та використовувати інформацію, критично мислити та вчитися вирішувати різноманітні професійні задачі. Саме тому розвиток цифрової компетентності педагогів – це лише один із кроків на шляху реформування освіти в Україні але він є одним із найважливіших.

Саме університети традиційно стають осередками розробки та впровадження новітніх технологій. Вони слугують стартовими майданчиками для реалізації інноваційних проєктів, які стимулюють розвиток у всіх сферах людської діяльності та сприяють соціально-економічному зростанню країни. Однак, для реалізації цих можливостей необхідні нові компетентності, які потребують постійного розвитку.

Розуміючи важливість розвитку цифрової компетентності педагогічних працівників, робоча група у складі Н. Морзе, О. Базелюк, І. Воротникової, Н. Дементієвської, О. Захар, Т. Нанаєвої, О. Пасічник, Л. Чернікової за Наказом Міністерства освіти і науки № 38 від 15 січня 2019 року розробила опис цифрової компетентності. Опис цифрової компетентності педагогічного працівника розроблено відповідно до Концепції розвитку педагогічної освіти, Європейських рамкових документів про цифрову компетентність – DigComp 2.1: The Digital Competence Framework for Citizens with eight proficiency levels and examples of use, Digital Competence Framework for Educators (DigCompEdu) [6].

А в 2021 році відповідно до Розпорядження Кабінету Міністрів України від 03.03.2021 № 67-р “Про схвалення Концепції розвитку цифрових компетентностей громадян України та затвердження плану заходів з її виконання” Міністерством цифрової трансформації України була розроблена

“Рамка цифрової компетентності для педагогічних та науково-педагогічних працівників” за основу якої взято європейську концептуально-еталонну модель Рамки цифрових компетентностей для громадян ЄС (DigComp 2.1)” та Рамку для освітян ЄС (DigCompEdu)” [8].

Але формування поняття про цифрову компетентність в українському науково-педагогічному просторі було складним і багатоетапним процесом. Цей процес включав аналіз зарубіжного досвіду, адаптацію міжнародних стандартів до українських реалій, а також розробку власних концепцій і методологій, що враховують специфіку національної освіти.

На початкових етапах основна увага зосереджувалась на забезпеченні доступу до інформаційно-комунікаційних технологій (ІКТ) і базових навичок роботи з ними. Однак з часом акцент змістився на більш комплексний підхід, що охоплював критичне мислення, безпечне використання цифрових ресурсів, розвиток медіаграмотності та етичну поведінку в цифровому середовищі.

Враховуючи динамічний розвиток цифрових технологій, українські та зарубіжні науковці активно досліджують методику формування професійної та цифрової компетентності педагогічних працівників. Їхніми дослідженнями також охоплено питання ефективного впровадження інформаційних технологій у процес навчання та підготовки педагогів до роботи в цифровому середовищі. Серед авторів, які досліджували сутність і структуру цифрової компетентності та формування цифрової культури майбутніх педагогів, можна виділити Р. Гуревича, А. Гуржія, М. Жалдака, Н. Морзе та О. Спіріна, О. Співаковського [4; 5]. Використанню цифрових освітніх технологій у вищій освіті присвячені праці В. Бикова, М. Лещенка [2], О. Глазунової, С. Толочко [11].

За визначенням О. Спіріна, інформаційна компетентність – це підтверджена здатність особистості використовувати на практиці інформаційно-комунікаційні технології для задоволення власних індивідуальних потреб і вирішення суспільно значущих, зокрема професійних, задач у певній предметній галузі. Під інформаційною компетентністю автор розуміє не лише володіння знаннями та навичками роботи з інформаційними технологіями, але й вміння використовувати їх для досягнення поставлених цілей, вирішення проблем та саморозвитку. Важливою складовою інформаційної компетентності, на думку О. Спіріна, є вміння використовувати інформаційні технології для формування професійно-спеціалізованих компетентностей людини в галузі інформатики [10].

Прохорова С. у своєму дослідженні описує цифрову компетентність педагога як здатність вчителя ефективно та результативно використовувати інформаційно-комунікаційні технології (ІКТ) у своїй професійній діяльності та для власного професійного розвитку. До складових елементів цифрової компетентності також входять додаткові знання, уміння, здатності та ставлення, серед яких технічні навички роботи з ІКТ, здатність застосовувати вказані ресурси у навчально-виховному процесі, та здатність планувати, аналізувати та керувати освітнім та виховним процесом за допомогою інформаційно-комунікаційних технологій. Педагог повинен також критично

оцінювати ресурси та бути добре ознайомленим з соціальними та етичними аспектами їх використання [7].

Алексєєва С., Гуменний О., Паржницький В. у посібнику “Розвиток інформаційної культури педагогічних працівників професійно-технічних навчальних закладів” описують цифрова компетентність не просто як набір знань і навичок, а цілий комплекс якостей, що дають змогу людині успішно функціонувати в сучасному інформаційному суспільстві. Зростаюча оцифрування всіх сфер життя змушує нас постійно освоювати нові інформаційно-комунікаційні технології (ІКТ). Важливо не лише вміти ними користуватися, а й швидко та якісно оцінювати їхні можливості й ризики, відповідально й усвідомлено застосовувати їх. Цифрова компетентність має не лише технічний, але й соціальний аспект. Це не лише знання, а й певне ставлення до інформаційного середовища, готовність до ефективної діяльності в ньому [1].

Згідно з думкою В. Бикова та М. Лещенка, застосування сучасних інформаційних технологій робить можливим реалізацію навчальної діяльності (формальної, неформальної та інформальної) на стику двох світів: реального та віртуального. Враховуючи динамічні зміни в освітній сфері, викликані розвитком цифрових технологій, назріла необхідність переосмислити та вдосконалити методи педагогічних досліджень, що ґрунтуються на класичній педагогіці. Автори цієї роботи пропонують ґрунтовний аналіз еволюції цифрової гуманістики в міжнародному освітньому просторі та визначають основні концепції цифрової гуманістичної педагогіки як нового напрямку в педагогічній науці [2].

Крім того, активну участь у формуванні цифрової компетентності в українському освітньому просторі брали міжнародні організації та грантові програми, що сприяли інтеграції української освіти в глобальний контекст. Це дозволило українським педагогам переймати кращі практики, обмінюватися досвідом з колегами з інших країн і впроваджувати новітні технології в освітній процес.

У країнах Європи, де активно використовуються інформаційні технології, одним з пріоритетних завдань розвитку освіти є формування в здобувачів освіти навичок критичного мислення та вміння ефективно використовувати ІКТ як під час навчання, так і в повсякденному житті. Навчальний процес має бути орієнтований на підготовку особистості, здатної трансформувати інформацію в знання, застосовувати їх для задоволення суспільних потреб та інтересів, а також для подальшого самовдосконалення.

Узагальнений термін “цифрова компетентність”, який використовується в Європі, США та Японії – це комплекс навичок, що дозволяють впевнено використовувати цифрові технології, критично оцінювати інформацію з онлайн-джерел та ефективно спілкуватися в цифровому середовищі або це навички роботи в інформаційно-комунікаційному (цифровому) середовищі як провідна ознака цифрової грамотності, соціокультурна складова (нові артефакти, нові практики цифрової культури з відповідними ціннісними орієнтирами та

особистісним досвідом) [3].

Європейським Парламентом та Радою Європейського Союзу у 2006 році цифрова компетентність названа однією з ключових компетентностей для навчання впродовж життя.

Згідно з Європейською довідковою рамкою ключових компетентностей для навчання впродовж життя (DigComp 2.1, DigComp 2.2), цифрова компетентність входить до восьми основних компетентностей, які необхідні кожній людині для особистісного розвитку та самореалізації, працевлаштування, соціальної інтеграції, сталого способу життя, гармонійного існування в мирному суспільстві, підтримки здорового способу життя та активного громадянства. Ці ключові компетентності здобуваються протягом усього життя, починаючи з раннього дитинства і продовжуючи в дорослому віці, через формальну, неформальну освіту у всіх сферах життя, включаючи сім'ю, школу, робоче місце, соціальне середовище та інші спільноти. Ця рамка є цінним інструментом для підвищення рівня цифрової компетентності фахівців Європейського Союзу у сфері освіти, підготовка кадрів та підвищення кваліфікації [12].

Рамка цифрової компетентності для громадян України розроблена Міністерством цифрової трансформації України за зразком DigComp 2.1 та DigComp 2.2 для визначення та оцінки рівня цифрових навичок та знань громадян. Її мета – допомогти українцям розвинути необхідні цифрові компетенції для успішного життя та роботи в сучасному цифровому світі. Рамка охоплює 5 виміри, 6 сфер та 30 компетентностей, які описують комплекс цифрових знань, умінь та навичок, необхідних для повноцінної участі в суспільстві [8].

Наведене в документі “Рамка цифрової компетентності для громадян України” визначення терміну “цифрова компетентність” – це впевнене, критичне та відповідальне використання цифрових технологій для навчання, роботи та участі в суспільному житті. Вона охоплює такі поняття, як інформаційна грамотність та медіаграмотність, комунікація та співпраця, створення цифрового контенту (включаючи програмування), безпека (включаючи захист персональних даних у цифровому середовищі та кібербезпеку), а також розв'язування різнопланових проблем і навчання впродовж життя [8].

Рамка цифрової компетентності для громадян України стала основою для створення Рамки цифрової компетентності для педагогічних та науково-педагогічних працівників, яка враховує специфіку професійної діяльності освітян. Ця рамка розроблена з метою підвищення професійного рівня педагогів, забезпечення якісної освіти та інтеграції цифрових технологій в освітній процес.

У сучасному світі, де цифрові технології охопили всі сфери життя, важливість розвитку цифрових компетентностей педагогічних працівників важко переоцінити. Саме вони навчають та виховують молоде покоління, яке має не лише успішно реалізовувати себе в умовах цифрової економіки та

суспільства, а і розбудувати цю цифрову економіку і суспільство. Саме тому інтеграція цифрових технологій у підготовку майбутніх педагогів відіграє ключову роль у модернізації освіти.

У сучасному світі, де цифрові технології проникають у всі сфери життя, педагогічні працівники повинні володіти не лише глибокими знаннями з предметів, що вони викладають, але й набором цифрових компетенцій, які дозволять їм ефективно використовувати цифрові інструменти в освітньому процесі та готувати здобувачів освіти до життя в цифровому суспільстві. А педагоги, які самі високий рівень цифрової компетентності, зможуть краще підготувати молоде покоління до викликів та можливостей цифрового світу.

Саме тому Рамка цифрової компетентності для педагогічних та науково-педагогічних працівників, може стати ключовим документом для оновлення освітніх стандартів, забезпечуючи інтеграцію сучасних цифрових навичок та технологій в освітній процес. Впровадження цього проекту дозволить не лише підвищити рівень професійної компетентності педагогів, але й сприятиме ефективному використанню цифрових ресурсів для покращення якості освіти, розвитку критичного мислення та творчих здібностей здобувачів освіти. Водночас, це сприятиме підготовці педагогів до викликів та можливостей, які надає цифрова епоха, роблячи їхню професійну діяльність більш гнучкою та адаптованою до швидкозмінного освітнього середовища.

Ця Рамка розроблена в 2021 році відповідно до Розпорядження Кабінету Міністрів України від 03.03.2021 № 67-р "Про схвалення Концепції розвитку цифрових компетентностей громадян України та затвердження плану заходів з її виконання", Положення Концепція розвитку педагогічної освіти та Закону України "Про освіту", а також програми Дія.Цифрова освіта Міністерства цифрової трансформації України.

За основу взято європейську концептуально-еталонну модель Рамки цифрових компетентностей для громадян ЄС "The Digital Competence Framework for Citizens with eight proficiency levels and examples of use (DigComp 2.1)", Рамку для освітян ЄС "The Digital Competence Framework for Educators (DigCompEdu)", а також адаптовану Рамку цифрової компетентності для громадян України (DigComp UA). Враховуючи виклики сьогодення Рамку було адаптовано до національних, культурних, освітніх та економічних особливостей України.

Рамка включає 5 вимірів, 5 сфер, 22 цифрові компетентності та 5 рівнів володіння. Рамка містить структурований підхід до визначення та оцінки навичок, необхідних для успішного використання цифрових технологій у різних сферах. Рамка розбиває ці навички на чітко визначені категорії, описує їх характеристики та встановлює рівні володіння ними. В Рамці використовуються п'ять вимірів (рис. 1) [9]:

Вимір 1. Сфери компетентності. Всі компоненти компетентності умовно поділено на різні сфери, залежно від функціональних особливостей, та рівня складності вирішуваних задач педагогічний науково-педагогічним працівником.

Вимір 2. Назви компонентів цифрової компетентності що стосуються

кожної сфери.

Вимір 3. Детскриптори (знання, вміння, навички та ставлення), застосовані відповідно до кожного компоненту компетентності.

Вимір 4. Рівні володіння, набуті педагогічним й науково-педагогічним працівником за кожним компонентом компетентності.

Вимір 5. Приклади застосування.

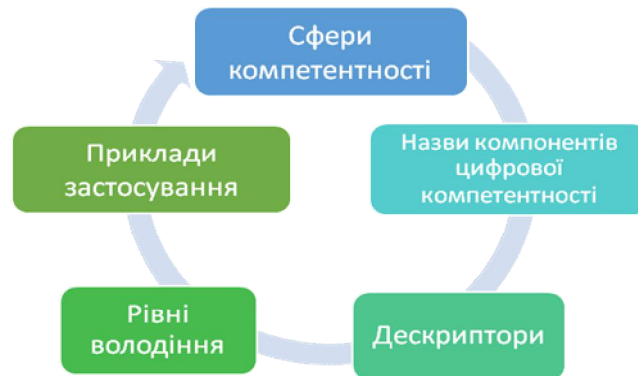

Рис. 1. Виміри Рамки цифрової компетентності педагогічного й науково-педагогічного працівника

Цифрова компетентність педагогічних й науково-педагогічних працівників розподілена за наступними сферами (рис. 2) [9]:

1. Цифрова грамотність.
2. Професійна залученість.
3. Цифрові освітні ресурси.
4. Навчальна діяльність.
5. Сприяння формуванню та розвитку інформаційно-цифрової компетентності здобувачів освіти.

Рис. 2. Сфери цифрової компетентності педагогічних та науково-педагогічних працівників

У цьому документі визначено критерії визначення рівня володіння

цифровою компетентністю педагогічним і науково-педагогічним працівником та описано рівні володіння нею. До критеріїв визначення рівня володіння цифровою компетентністю педагогічним і науково-педагогічним працівником віднесено складність завдань, автономність роботи, частота використання, а також чотири домени: когнітивно-операційний, мотиваційно-ціннісний, організаційно-педагогічний та корпоративно-мережевий. Серед рівнів володіння цифровою компетентністю педагогічними й науково-педагогічними працівниками визначено наступні: початківець у використанні цифрових технологій (A1), користувач у використанні цифрових технологій (A2), інтегратор з поглибленого використання цифрових технологій (B1), творець-експериментатор з використання цифрових технологій (B2), лідер-новатор з використання цифрових технологій (C1). Структура цифрової компетентності складається з 22 субкомпетентностей, які співвідносяться з п'ятьма вимірами, а саме: сфери компетентності; назви компонентів цифрової компетентності, що стосуються кожної сфери; дескриптори (знання, уміння, навички та ставлення), застосовані відповідно до кожного компоненту компетентності; рівні володіння, набуті педагогічним і науково-педагогічним працівником за кожним компонентом компетентності; приклади застосування [9].

Тому використання в галузі освіти Рамки цифрової компетентності для педагогічних та науково-педагогічних працівників дозволить отримати декілька суттєвих переваг.

Заклади освіти отримають чіткий інструмент для визначення всіх складових цифрової компетентності, а з часом підвищиться рівень цифрової компетентності педагогічних працівників, рівень безпеки в цифровому освітньому середовищі, частота та ефективність використання цифрових технологій в освітньому процесі, а також якість формування цифрових компетентностей здобувачів освіти, рамка сприятиме ефективному застосуванню цифрових технологій у професійній діяльності, повсякденному житті, самоосвіті тощо.

Завдяки цьому документу, освітяни отримують чіткі орієнтири для підвищення власної цифрової компетентності, що включає не лише технічні аспекти, але й педагогічні підходи до інтеграції цифрових технологій в освіту, розвиток критичного мислення у студентів, а також забезпечення безпеки та етики в цифровому середовищі. Таким чином, Рамка цифрової компетентності для педагогічних та науково-педагогічних працівників сприяє створенню сучасного, інноваційного та ефективного освітнього середовища, яке відповідає вимогам XXI століття.

Розвиток цифрової компетентності – це безперервний процес, який триває все життя. Цифрова компетентність не обмежується технічними знаннями. Вона охоплює також вміння налагоджувати комунікацію, співпрацювати онлайн, вирішувати проблеми за допомогою цифрових інструментів. Це також відповідальність за свої дії в онлайн-середовищі, повага до прав інших людей та дотримання етичних норм. Таким чином, цифрова компетентність стає ключовим фактором успіху в сучасному світі.

Вона дає можливість людям отримувати доступ до інформації та освіти, знаходити роботу, спілкуватися з друзями та рідними, брати участь у громадському житті.

Використана література:

1. Алексеева С., Гуменний О., Паржницький В. Развитие информационной культуры педагогических работников профессионально-технических учебных заведений. Киев, 2015. 188 с.
2. Биков В., Лещенко М. Цифрова гуманістична педагогіка відкритої освіти. *Теорія і практика управління соціальними системами*. № 4. С. 115-130. URL : http://nbuv.gov.ua/UJRN/Tipuss_2016_4_13
3. Карташова Л. А., Пліш І. В., Бахмат Н. В. “Розвиток цифрової компетентності педагога в інформаційно-освітньому середовищі закладу загальної середньої освіти”. *Інформаційні технології і засоби навчання*. 2018. Том 68. № 6. URL : <https://journal.iitta.gov.ua/index.php/itlt/article/view/2543/1423>
4. Морзе Н. В. Інформатична компетентність учнів може бути вищою від компетентності тих, хто їх навчає? (за матеріалами моніторингового дослідження з інформатичних компетентностей випускників в Україні). *Комп'ютер у школі та сім'ї*. № 8. 2010. С. 3-8. URL : http://nbuv.gov.ua/UJRN/komp_2010_8_2
5. Морзе Н. В., Кочарян А. Б. Модель стандарту ІКТ-компетентності викладачів університету в контексті підвищення якості освіти. *Інформаційні технології і засоби навчання*. № 5. 2014. С. 27-39.
6. Опис цифрової компетентності педагогічного працівника (проект) / Н. Морзе, О. Базелюк, І. Вороникова, Н. Дементієвська, О. Захар, Т. Нанаєва, О. Пасічник, Л. Чернікова. Відкрите освітнє е-середовище сучасного університету. 2019. Вип. спецвип. С. 1-53. URL : http://nbuv.gov.ua/UJRN/oeemu_2019_spetsvip_41
7. Прохорова С. М. Поняття цифрової компетентності вчителя іноземної мови у світовому освітньому просторі. *Вісник Житомирського державного університету імені Івана Франка. Педагогічні науки*. 2015. Вип. 4. С. 113-116. URL : http://nbuv.gov.ua/UJRN/VZhDUP_2015_4_24
8. Рамка цифрових компетентностей для громадян України. URL : https://osvita.diia.gov.ua/uploads/1/7451-ramka_cifrovoi_kompetentnosti.pdf
9. Рамка цифрової компетентності педагогічних й науково-педагогічних працівників: проект. Міністерство цифрової трансформації України. URL : https://osvita.diia.gov.ua/uploads/0/2900-2629_frame_pedagogical.pdf
10. Спірін О. М. “Інформаційно-комунікаційні та інформатичні компетентності як компоненти системи професійно-спеціалізованих компетентностей вчителя інформатики”. *Інформаційні технології і засоби навчання*. № 5, 2009. URL : <http://eprints.zu.edu.ua/3733/2/09somtio.htm>
11. Толочко С. В. Цифрова компетентність педагогів в умовах цифровізації закладів освіти та дистанційного навчання. *Вісник Національного університету “Чернігівський колегіум” імені Т. Г. Шевченка. Серія : Педагогічні науки*. 2021. № 13 (169). Р. 28-35. URL : <https://zenodo.org/records/5077823>
12. Carretero Gomez, S., Vuorikari, R. and Punie, Y., DigComp 2.1: The Digital Competence Framework for Citizens with eight proficiency levels and examples of use, EUR 28558 EN, Publications Office of the European Union, Luxembourg, 2017, ISBN 978-92-79-68006-9 (pdf),978-92-79-68005-2 (print),978-92-79-74173-9 (ePub), doi:10.2760/38842 (online),10.2760/836968 (print),10.2760/00963 (ePub), JRC106281.

Reference:

1. Aleksyeyeva S., Gumennij O., Parzhnickij V. (2015). Rozvitok informacijnoyi kulturi pedagogichnih pracivnikov profesijno-tehnicnih navchalnih zakladiv. Kiyiv. 188 s.
2. Bikov V., Leshenko M. Cifrova gumanistichna pedagogika vidkritoji osviti. *Teoriya i praktika upravlinnya socialnimi sistemami*. № 4. S. 115-130. URL : http://nbuv.gov.ua/UJRN/Tipuss_2016_4_13
3. Kartashova L. A., Plish I. V., Bahmat N. V. (2018). “Rozvitok cifrovoyi kompetentnosti pedagoga v informacijno-osvitnomu seredovishi zakladu zagalnoyi serednoyi osviti”. *Informacijni tehnologiyi i zasobi navchannya*. Tom 68. № 6. URL : <https://journal.iitta.gov.ua/index.php/itlt/article/view/2543/1423>
4. Morze N. V. (2010). Informatichna kompetentnist uchniv mozhe buti vishoyu vid kompetentnosti tih, hto yih navchaye? (za materialami monitoringovogo doslidzhennya z informatichnih kompetentnostej

- vipusknikiv v Ukraini). *Komp'yuter u shkoli ta sim'yi*. № 8. S. 3-8. URL : http://nbuv.gov.ua/UJRN/komp_2010_8_2
5. Morze N. V., Kocharyan A. B. (2014). Model standartu IKT-kompetentnosti викладачів університету в контексті підвищення якості освіти. *Інформаційні технології і засоби навчання*. № 5. S. 27-39.
 6. Opis cifrovoyi kompetentnosti pedagogichnogo pracivnika (proekt) (2019) / N. Morze, O. Bazelyuk, I. Vorotnikova, N. Dementiyevska, O. Zahar, T. Nanayeva, O. Pasichnik, L. Chernikova. *Vidkrite osvityne e-seredovishe suchasnogo universitetu*. Vip. specvip. S. 1-53. URL : http://nbuv.gov.ua/UJRN/oeemu_2019_spetsvip_41
 7. Prohorova S. M. (2015). Ponyattya cifrovoyi kompetentnosti vchitelya inozemnoyi movi u svitovomu osvithomu prostori. *Visnik Zhitomirskogo derzhavnogo universitetu imeni Ivana Franka. Pedagogichni nauki*. Vip. 4. S. 113-116. URL : http://nbuv.gov.ua/UJRN/VZhDUP_2015_4_24
 8. Ramka cifrovih kompetentnostej dlya gromadyan Ukraini. URL : https://osvita.diia.gov.ua/uploads/1/7451-ramka_cifrovoi_kompetentnosti.pdf
 9. Ramka cifrovoyi kompetentnosti pedagogichnih j naukovo-pedagogichnih pracivnikiv: proyekt. Ministerstvo cifrovoyi transformaciyi Ukraini. URL : https://osvita.diia.gov.ua/uploads/0/2900-2629_frame_pedagogical.pdf
 10. Spirin O. M. (2009). "Інформаційно-комунікаційні та інформатичні компетентності як компоненти системи професійно-спеціалізованих компетентностей вчителя інформатики". *Інформаційні технології і засоби навчання*. № 5. URL : <http://eprints.zu.edu.ua/3733/2/09somtio.htm>
 11. Tolochko S. V. (2021). Cifrova kompetentnist pedagogiv v umovah cifrovizaciyi zakladiv osviti ta distancijnogo navchannya. *Visnik Nacionalnogo universitetu "Chernigivskij kolegium" imeni T. G. Shevchenka. Seriya : Pedagogichni nauki*. № 13 (169). P. 28-35. URL : <https://zenodo.org/records/5077823>
 12. Carretero Gomez, S., Vuorikari, R. and Punie, Y. (2017). DigComp 2.1: The Digital Competence Framework for Citizens with eight proficiency levels and examples of use, EUR 28558 EN, Publications Office of the European Union, Luxembourg. ISBN 978-92-79-68006-9 (pdf),978-92-79-68005-2 (print),978-92-79-74173-9 (ePub), doi:10.2760/38842 (online),10.2760/836968 (print),10.2760/00963 (ePub), JRC106281.

V. SLABKO, Yu. SHPYLOVY. Digital competence of teaching staff as a trend of the modern education system.

The article states that the modern world makes new demands on pedagogical workers, as the amount of information increases daily, the rapid development of innovative technologies is observed, new educational directions are emerging, etc. In such conditions, it is necessary to train specialists who can quickly adapt to working conditions, make decisions, take responsibility, establish communication with participants in the educational process and learn throughout life.

It is noted that digital competence plays an important role in the formation of pedagogical workers, because it enables teachers to modernize the educational process, interest students, give them the opportunity to self-develop, etc.

An analysis of the scientific views of domestic and foreign scientists on the formation of digital competence of teachers, which is currently considered one of the most important steps on the way to reforming education in Ukraine, was conducted. Taking into account the dynamic development of digital technologies, Ukrainian and foreign scientists are actively researching the methodology of formation of professional and digital competences of pedagogical workers. Their research also covers the issue of effective implementation of information technologies in the process of teaching and training teachers to work in a digital environment.

The description of the digital competence of a pedagogical worker, which was developed in accordance with the Concept of the Development of Pedagogical Education and the European framework documents on digital competence, was considered.

It has been proven that in a world where digital technologies touch all spheres of life, teaching staff must possess not only deep knowledge of the subjects they teach, but also a certain set of digital competencies that will enable them to effectively use digital tools in the educational process and prepare learners of education for life in a digital society.

Keywords: digital competence, teacher, student of education, digitalization, educational process.